

PUOLI PÄIVÄÄ PIHALLA

Oulun kaupungin varhaiskasvatus

Puoli päivää pihalla toiminnan tavoitteet

Toimintakulttuuria ohjataan lisääntyvään:

1. Ulkoilmakasvatukseen

- etsitään uusia olosuhteita päiväkotien lähiympäristöstä
- otetaan retkeily säännölliseksi osaksi toimintaa
- Lisätään luontokasvatusta
 - opitaan luonnosta ja luodaan luontosuhde
 - opitaan huolehtimaan luonnosta ja ympäristöstä
 - kosketusta luonnon materiaaleihin eri aistein
- Liikennekasvatus

2. Ulkona oppimiseen

- opetellaan hyödyntämään monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä
- siirretään pedagogista oppimista ulos
 - kaikkea voi tehdä ulkonakin
 - oppimisen eri osa-alueet (vasu)
 - ryhmätyö, yhdessä tekeminen, luovempaa ja innostavampaa tekemistä

3. Monipuolisempaan liikuntaan

- yleiskunto kohoaa
- Motoriset taidot kehittyvät
- enemmän luovaa ja lelutonta leikkiä
- enemmän liikkuvaa leikkiä
- luonto ja erilaiset ympäristöt tarjoavat monipuolista ja hauskaa tekemistä

Varhaiskasvatus – nämä lupaamme

Kaikilla lapsilla on mahdollisuus laadukkaaseen varhaiskasvatukseen – lapsen opinpolku muotoutuu lähipäiväkodista lähikouluun.

Puoli päivää pihalla – vahvistamme kestäväää ja liikunnallista elämäntapaa lapsille.

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa vahvistuu osallisuus ja yhteisöllisyys.

Puoli päivää pihalla hankkeen tehtävänä on ollut jalkauttaa Puoli päivää pihalla –toiminta kaikkiin varhaiskasvatusyksiköihin.

Hanke oli 3-vuotinen (8/2020–7/2023). Kohderyhmänä koko varhaiskasvatuksen kenttä (90 kunnallista päiväkotiyksikköä, 62 yksityistä päiväkotia sekä perhepäivähoito).

Hanke tarjosi koulutusta, materiaalia ja tapahtumia kaikille varhaiskasvatusyksiköille sekä päiväkotikohtaista lähityöskentelyä kunnallisille päiväkotiyksiköille.

- lähityöskentelyssä on ollut mukana vaihteittain 72 kunnallista päiväkotia, joka on sisältänyt 4 tapaamista/päiväkoti hankekoordinaattorin kanssa (yht. 288 päiväkotikäyntiä).

- *Puoli päivää pihalla on Oulun kaupungin varhaiskasvatuksen uusi, pysyvä toimintamalli*
- *Puoli päivää pihalla –toiminta on kirjattu:*
 - *Sivistys- ja kulttuuripalvelujen sivistysohjelmaan 2026*
 - *Varhaiskasvatuksen strategiaan: Hyvinvointi ja osallisuus*
 - *Varhaiskasvatussuunnitelmiin (Vasu ja eops)*

OPPIMISYMPÄRISTÖ

Monipuolinen ja joustava
pedagoginen
Oppimisympäristö
Luonto ja lähiympäristö
Turvallinen ilmapiiri

Päiväkotien lähityöskentely hankkeessa

Sisälsi 4 tapaamiskertaa hankekoordinaattorin kanssa/päiväkoti. Päiväkoti oli lähityöskentelyssä ½ vuoden ajan.

- toiminnan ohjaus valtakunnalliseen Liikkuva varhaiskasvatus - ohjelmaan

- Nykytilan arviointi

→ ryhmäkohtaiset ulkotoiminnan kehittämisaskeleet

→ päiväkodin yhteinen ulkotoiminnan kehittämisaskel

- lähiympäristön kartoitus

ja omat kartat päiväkodeille lähiympäristön retkikohteista

- pedagogisen toimintatuokion suunnittelu ja toteutus ulkona oppimisen eri osa-alueet huomioiden

→ tuotoksena vinkkivihko päiväkotien käyttöön

- materiaalipankki jokaiseen päiväkotiin

- retkikaapin perustaminen päiväkotiin

Perheet mukaan

- perheille tiedotteet Puoli päivää pihalla - toiminnasta (kielet suomi, englanti, somali ja arabia).
- Hankkeen aikana järjestettiin perheliikuntakerhoja alueilla. Kerhot toimivat päiväkodin pihalla/lähiympäristössä iltaisin 1 x vko. Kerhot olivat maksuttomia eikä ennakkoilmoittautumisia vaadittu.
- perheitä kannustetaan luontoliikuntaan mm. kampanjoiden avulla ja lähiympäristökartan avulla.
- toiminnalliset vanhempainillat
- perheille tehty Liikettä ja leikkiä perheille -opas
→ Opas ladattavissa netistä:
[Liikettä ja leikkiä perheille \(ouka.fi\)](https://ouka.fi)

Koulutuksia

- Ulkotoiminta -koulutukset 28 kpl
- Pihasparraus -koulutukset päiväkodeille 44 kpl
- omat webinaarit 3 kpl

Osallistujia koulutuksissa 782 hlöä

Lisäksi päiväkodeilla tapahtuvat tapahtumat toimivat aina koulutuksellisina tilanteina henkilökunnalle.

Tapahtumia

SIRKUSPÄIVÄ

ULKOLIIKUNTAPÄIVÄ SIRKUS-TEEMALLA HONKIMAAN PÄIVÄKODIN YMPÄRISTÖSSÄ 20.10.

3-4-vuotiaat:
klo 9.30-11.00 6x10 lapsen ryhmää

5-6-vuotiaat:
klo 12.00-13.30 6x10 lapsen ryhmää

sisältää erilaisia Oulun yliopiston varhaiskasvatuksen opiskelijoiden suunnittelemia toiminnallisia pisteitä.

Ilmoittautuminen sähköpostiin tarja.kuusisto@ouka.fi 17.10. mennessä

Oulun yliopisto ja Puoli Päivää Pihalla -hanke

OULUN YLIOPISTON VARHAISKASVATUKSEN OPETTAJAOPISKELIJOIDEN JÄRJESTÄMÄ

MÖRRIMÖYKKYJEN SYYSRIEHA

PITKÄKANKAAN PÄIVÄKODIN PIHALLA TORSTAINA 6.10.

3-4-vuotiaat: 6x10 lapsen ryhmät
klo: 9:30-11

5-6-vuotiaat: 6x10 lapsen ryhmät
klo: 12:30-14

ILMOITTAUTUMINEN VIIMEISTÄÄN 3.10. SÄHKÖPOSTILLA:
tarja.kuusisto@ouka.fi

Metsän eläinten olympialaiset
24.02.2022

Tervetuloa kokemaan metsän eläinten kilpailujen! Muista puhua säännökset vanhempiin.

Päätös Kustelin monitoimitalon päiväkodin ympäristössä. Yhtein käyväin mahtuu mukaan kusti ryhmää (n. 10 lasta/ryhmä)

Aikataulu:
klo 9.30-11.00 3-4 -vuotiaat
klo 12.30-14.00 5-6 -vuotiaat

Ilmoittautuminen pe 18.02.2022 mennessä: tarja.kuusisto@ouka.fi

Järjestäjät: Oulun yliopiston varhaiskasvatuksen opiskelijat & Puoli Päivää Pihalla -hanke

OULUN YLIOPISTON VARHAISKASVATUKSEN OPETTAJAOPISKELIJAT JA PUOLI PÄIVÄ PIHALLA -HANKE JÄRJESTÄVÄT

ELÄIN-KARNEVAALI

ULKOTAPAHTUMA

TORSTAI 3 MAALISKUUTA

9:30-11:00 3-4 VUOTIAAT
6 RYHMÄÄ (10 LASTA/RYHMÄ)

12:30-14:00 5-6 -VUOTIAAT
6 RYHMÄÄ (10 LASTA/RYHMÄ)

Länsitalun päiväkoti

Ilmoittautuminen sähköpostilla: tarja.kuusisto@ouka.fi PERJANTAINA 25.2.2022 MENNESSÄ

Syysriehea

Metsäkankaan päiväkodin ympäristössä 13.10

Yhdessä varhaiskasvatuksen opiskelijoiden kanssa!

Aikataulu

Klo 9.30 - 11.00
3-4 -vuotiaat
6 x 10 lapsen ryhmät

Klo 12.30 - 14.00
5-6 -vuotiaat
6 x 10 lapsen ryhmät

Ilmoittautuminen viimeistään 10.10
tarja.kuusisto@ouka.fi

Pelejä & leikkejä pienillä twistillä!

Vanhanaajan lapsuuden pelit & leikit

ULKOLIIKUNTATAPAHTUMA

PERJANTAI 25.3.2022
Tuiskutie 10, 90630 Oulu (Talvikankaan päiväkodin piha)
Perheille klo 17-19

TERVETULOA!

Järjestää Oulun yliopiston varhaiskasvatus & Puoli Päivää Pihalla -hanke

Tapahtumat on järjestetty yhteistyössä Oulun yliopiston varhaiskasvatuksen opettajaopiskelijoiden kanssa. Tapahtumat ovat olleet myös opetusharjoitteluja opiskelijoille.

KOKO PERHEEN TALVIRIEHA

24.02.2022 klo 17.00-19.00

Tervetuloa talviriehaan Kastellin monitoimitalon päiväkodin lähiympäristöön!

Tapahtumassa luovaa luistelua ja talvisia liikuntaleikkejä. Muista varata matkaan lämpimästi vaatetta, voit myös ottaa mukaasi luistimet ja pulkan!

Järjestäjät: Oulun yliopiston varhaiskasvatuksen opiskelijat & Puoli Päivää Pihalla -hanke

KOKO PERHEEN TALVILIIKUNTAPÄIVÄ

LÄNSITUVUEN PÄIVÄKODILLA TORSTAINA 3.3. KLO 17-19

VAPAA PÄÄSY! TERVETULOA LIIKKUMAAN YHDESSÄ!

RYHMÄ HAUN PELASTUSKURSSI

LIIKUNTATAPAHTUMA

Tule kokemaan Jännälähti Haapalehdon päiväkodin piha-alueelle ja harjoittele pelastustaitoja yhdessä Ryhmä Haun kanssa.

INFOA

keskiviikkona 15.3.2023
Haapalehdon päiväkoti, piha-alue
3-4 -vuotiaat klo 9.30-11.00
60 paikkaa

5-6 -vuotiaat klo 12.00-13.30
60 paikkaa

ILMOITTAUDU

13.3.2023 mennessä osoitteeseen tarja.kuusisto@ouka.fi

JÄRJESTÄJÄT

Oulun yliopiston varhaiskasvatuksen opiskelijat ja Puoli Päivää Pihalla -hanke

METSÄN ELÄINTEN TALVIRIEHA

LIIKUNTATAPAHTUMA

TORSTAINA 02. MAALISKUUTA
Kisakentän päiväkodin piha-alue
Klo 9.30-11.00 3-4 -vuotiaat
Klo 12-13.30 5-6 -vuotiaat

Mukaan mahtuu aamulla ja päivällä 6x10 lapsen ryhmää.

Tapahtuman järjestää Oulun yliopiston varhaiskasvatuksen opiskelijat ja Puoli Päivää Pihalla -hanke.

Ilmoittautuminen tapahtumaan ma 27.2. mennessä tarja.kuusisto@ouka.fi

TERVETULOA LEIKKIMÄÄN JA LIIKKUMAAN!

MUUMIEN TALVILIIKUNTAPÄIVÄ

23.2. KELLON PÄIVÄKODIN PIHA-ALUEELLA

3-4 -vuotiaat klo 9.30 - 11.00

• mukaan mahtuu 6x10 lapsen ryhmää

5-6 -vuotiaat klo 12.00 - 13.30

• mukaan mahtuu 6x10 lapsen ryhmää

Järjestäjänä: Oulun yliopiston varhaiskasvatuksen opiskelijat & Puoli päivä pihalla -hanke

Ilmoittautuminen tapahtumaan pe 17.2. mennessä! tarja.kuusisto@ouka.fi

TERVETULOA MUKAAN!

Pelejä & leikkejä pienillä twistillä!

Vanhanaajan lapsuuden pelit & leikit

ULKOLIIKUNTATAPAHTUMA

PERJANTAI 25.3.2022
Tuiskutie 10, 90630 Oulu (Talvikankaan päiväkodin piha)
päiväkotilaiset 3-5v. Klo 9:30-11:00
esikarilaiset 5-6v. Klo 12:00-14:00

Ilmoittautuminen: tarja.kuusisto@ouka.fi viimeistään 21.3.2022

Järjestää Oulun yliopiston varhaiskasvatus & Puoli Päivää Pihalla -hanke

Materiaalia

Vinkkejä toiminnalliseen ulkoiluun

- sisältää yli 180 vinkkiä ulkotoimintaan
- sisältö on koottu Oulun kaupungin päiväkotiryhmien suunnittelemien ja toteuttamien pedagogisten toimintatuokioiden pohjalta.

- kirjanen ladattavissa netistä:

[Vinkkivihko \(ouka.fi\)](http://ouka.fi)

Liikettä ja leikkiä perheille –opas

- opas tarjoaa tietoa leikki-ikäisen lapsen kehityksestä ja liikunnan merkityksestä kasvuun ja kehitykseen. Lisäksi oppaaseen on koottu paljon erilaisia lasten suosimia leikkejä ja harjoitteita, joita on mukava toteuttaa yhdessä aikuisen kanssa.

- opas on ladattavissa netistä:

[Liikettä ja leikkiä perheille \(ouka.fi\)](http://ouka.fi)

Liikettä ja leikkiä perheille

Mitä huomioida liikkumisessa?

Lapsi tai aikuinen saa liikunnasta positiivisia kokemuksia, kun se vastaa liikkujan tarpeita, odotuksia ja mieltymyksiä. Lapsen kanssa liikkumisessa kannattaa huomioida hänen ikänsä ja toiveensa.

Kaikki lapset haluavat liikkua. Tärkeää on huomioida, että lasten liikunta on monipuolista ja leikkimäistä. Miellyttävän kokemuksen ja onnistumisen liikunnan parissa kannustaa ja motivoi jatkamaan. Lapsen leikkiin perustuva liikkuminen ja liikkuminen ilman suorituspainetta luovat erinomaisia pohjia liikunnalliselle elämäntylille.

Toimintaleikkejä 1-3,5-vuotiaana

Näinä ikävuosina lapsi oppii motorisia perusvalmiuksia. Näitä ovat esimerkiksi kävely, heittäminen ja kiipeäminen. Lapsi oppii uusia taitoja toistamalla samoja motorisia suorituksia monia kertoja. Yhdistä liikuntatehtäviä satuja ja leikkejä, joiden avulla lapsi oppii tunteita ja sosiaalisia taitoja.

Sääntöleikkejä 4-6-vuotiaana

Näinä ikävuosina leikkeitä opitaan yhdistelemään erilaisiksi saturoiksi ja lasten suorituslataa alkaa kehittyä. Perinteiset leikit, kuten pöytäpelit, hippi ja muut pihaleikit sekä luistelu hivat liikunnallisia taitoja, antavat hyvää rasitusta lihaksille ja luustoille sekä opettavat sosiaalisia taitoja.

Kevään ja syksyn ihmettelyä	Ulkona suunnistaen ja etsien	Toiminnallista matikkaa
Kirjaimia luonnossa	Taiteen helmiä	Musiikkia metsässä
Liikuntataitoja harjoitellen	Luonnossa leikkien ja pelaten	Retkellä tutkien ja touhuten
Eläinten kanssa touhuillen	Tunnetaitoja oppimassa	Kierrätyksestä oppien/kierrätyksen taikaa
	STEAM-pedagogiikkaa ulkosalla	

Kevälin kävelyretki

- Tavoitteet: Keväsen luonnon ja lähiympäristön havainnointi, liikenteessä liikkuminen tutuksi, liikunnasta iloa, yksinäisten sosiaaliseksi, yhteisöönkuulua.
- Toiminta: Käveltiin lähelle kottelalle. Matkalla havainnoidaan luonnon kevystä (kuvia mukana havainnointiin). Käytetään lapsi vastaanotettavia lukemisenäköisiä. Kottelilla monenlaisia leikkejä mm. Leijonan hätä metsästä leikkii.

Keväsen luonnon tutkimista

- Tavoitteet: Havainnointi, havainnointi ja kunnostus, ryhmäissä toimiminen, ohjeiden kunnostelu, ilo.
- Toiminta: Monenlaisia kävelyretkille joen rantaan. Tutkitaan ja havainnoidaan ympäristöä. Käytetään esimerkiksi luoppoja apuna tutkimisessa sekä otetaan kuvia taitteilla. Pohditaan kevään merkkejä. Tiedetään bingolappuja keuhkoista aiheesta. Käytetään retkellä uoimamman kerran. Vertaillaan mikä luonnossa on muuttanut edellisistä kerrasta ja tarkkaillaan kevään ilmiöitä.

Kevät bongaus ja metsä-Kim

- Tavoitteet: Ajattelu ja oppiminen, ympäristöä havainnointi, vuodenaikajärjestelmän havainnointi.
- Toiminta: Lähimetsään pidetään kasv- ja eläinkortteja, jotka liittyvät kevääseen. Ennen etuunäitä käydään läpi, millaisia kortit ovat ja mistä niitä löytyy. Löydetyksiä kortin lapsi kuvaa kerran sisältoä. Etunäsen jälkeen kottelilla Kim-leikkii mm, että lapset käyvät kiertämässä puun ympäri sovitulla liikkumistavalla, kun aikuinen poistaa yhden kortin.

Leikkejä

Maa-meti-ilma

Tarvitaan rajoittu alue

- Pöydään yhdessä kolme viivaa, jotka merkitsevät maata, metiä ja ilmaa.
- Ompaja huutaa maa, meti tai ilma, ja vuorokauden on tarkoituksena kytkeä kyseiselle viivalle mahdollisimman nopeasti.
- Vinonetta viivalle tulit saa seuraviksi huutaa maa, meti tai ilma.

Sovelluksia:

- Eri alueille voidaan päättää zenton johon tärjy zenton, esimerkiksi yhdeksi puoleksi tai toispuoleksi.
- Eri alueille voidaan määrittää myös erilaiset liikkumiskortit, maan läpi mennessä jättä kättä vorpalleen ja mennessä tilityt "uusi".

Pikonen

Tarvitaan rajoittu alue.

- Yksi leikkijästä laskee 15 kun muut menneillä piloon alueelle. Etäjä lähtee etsimään leikkijää alueelta.
- Leikki päättyy kun kaikki leikkijät on löydetty.

Sovelluksia:

- Pöydällä: alaa pöydässä olevan löydettyä lähtee löytyä ottaa vielä kiinni.
- Tarvittavampi pelin: jos alaa on hankkia kunnostelu, voi etsäjä ensin tarkastella alua muuta leikkijää.

Kupit ja lautaset

Tarvitaan rajoittu alue, itteitä kortteja

- Leikkijä jättää kortit, toiset ovat kuppeja ja toiset lautaset.
- Leikin alkuunsa leikkijät alkavat kääntämään alueelta olevia kortteja kuppeiksi tai lautasetiksi.
- Leikki päättyy jolloin sovitussa, alaa voidaan ensin 1 min. Lopuksi lasketaan onko alueella enemmän kuppeja tai lautaset.

Puoli päivää pihalla-hanke

SYKSYBINGO

SAMMAL	JOTAIN RAPISEVAA	MUURAHAINEN	RUSKA
ORANSSI TAI Keltainen LEHTI	KAARNA	JOTAIN TAHMEAA	HEIJASTIN
SIENI	JOTAIN MIKÄ EI KUULU LUONTOON	KIVI	JOTAIN PAHAN HAJUISTA
PUOLUKKA	KÄPY	JOTAIN PYÖREÄ	BONGAA LENTÄVÄ LINTU

Välineillä lisää sisältöä ulkotoimintaan

- pyöräperäkärret muksubusseihin 1 kpl/alue.
Peräkärri sisältää liikuntavälineitä ja retkirepun (kärryssä vain kesäisin), jossa tutkimusvälineistöä mm. kiikareita, suurennuslaseja, luuppeja ja hyönteisten keräilysettejä ja työntömitta
- liikuntavälinekasseja perheliikuntakerhoihin
- Liikuntavälineperäkärri kiertää päiväkodeissa
- Lainattavaa välineistöä:
 - mm. lasten ja aikuisten lumikenkiä, luistelutukia.
- Takapihalta alkaa seikkailu -kirjat päiväkodeille

BUDJETTI

- Hankkeen toteutunut kokonaisbudjetti oli 232 071 eur (v. 2020-2023)
 - omavastuu 50%
- Avustusta haettiin OKM:n myöntämän ja AVI:n jakaman Liikunnallisen elämäntavan paikalliset kehittämisavustukset – avustuksista vuosittain. Myös raportointi tapahtui vuosittain.
- Hankkeelle myönnetty valtionavustus oli yht. 118 000 eur
 - toteutui 116 035 eur

Hankkeen vaikutukset Puoli päivää pihalla toimintaan

- Hankkeessa lähityöskentelyssä mukana olleille päiväkotiryhmille tehtiin loppukysely hankkeen vaikuttavuuden arvioinniksi. Kyselyyn vastasi 145 päiväkotiryhmää, joka oli 42% mukana olleista.
- 61,4% vastanneista vastasi, aikuisten asenteen muuttuneen myönteiseen suuntaan ulkotoiminnan lisääntymisestä
- 80,3% vastasi ulkotoiminnan lisääntyneen määrällisesti
- 76.1% vastasi ulkotoiminnan laadun parantuneen hankkeen vaikutuksesta

Hyödyllinen toimintamalli ja koko kaupungin tasolla hyvä "hanke" joka herättää toivottavasti kaikki ajattelemaan ulkopedagogiikan merkitystä.

Kun asiaa on nostettu esille ja puhuttu yhteisesti, on se vaikuttanut toimintakulttuuriin positiivisesti. Koska hankkeeseen osallistui koko päiväkoti, on siihen helpompi sitoutua.

määrärahat hankkeen kautta päiväkodeille, liian pitkä aikajakso hankkeelle >porukat vaihtuvat

Ihan hyvä, mutta tuottanut myös huonoa omaatuntoa :)

Mukava, koska oppimisympäristöt laajenivat ja toiminta monipuolistui

"Ulkona tekemisen ja liikkumisen riemu on kasvanut"

KIITOS!

Tarja Kuusisto

tarja.kuusisto@ouka.fi

p. 050 3412857

SIVISTYS- JA
KULTTUURIPALVELUT